

Olsztyn, dnia

20 kwietnia 2016 r.

PS-II.431.3.2.2016

Pani Grażyna Ratajczak

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

ul. Mickiewicza 33, 11-500 Giżycko

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. , Nr 185, poz. 1092), przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej z siedzibą przy ul. Mickiewicza 33, 11-500 Giżycko, NIP: 8451799328, REGON: 511428923.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Giżycku nadzorowała Pani Grażyna Ratajczak, która pełni funkcję kierownika jednostki kontrolowanej od 20 sierpnia 1990 roku.

Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

- **Małgorzata Renata Andrukiewicz** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Ełku - przewodniczący zespołu kontrolnego;
- legitymacja służbowa nr 21/2012 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko –Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego nr FK-VI.0030.222.2016 z dnia 17 marca 2016 r.

(akta kontroli str. 3)

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Elku;

- legitymacja służbowa nr 19/2016 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;

- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego nr FK-VI.0030.223.2016 z dnia 17 marca 2016 r.

(akta kontroli str. 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach: 22-24 marca 2016 r.

Odnotowano ją w książce kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku pod pozycją 1/2016.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli – ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- okres objęty kontrolą – okres świadczeniowy 2014/2015, tj. od 1 października 2014 r. do 17 września 2015 r. – dzień przed wejściem w życie nowelizacji – Dz.U. z 2015 r. poz. 1302 – ustawy z dnia 7 września o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 859 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(akta kontroli str. 3-4)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku ocenia się pozytywnie.

Ustalenia przeprowadzonej kontroli

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Na terenie gminy Giżycko organem właściwym w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej

przeprowadzenia był Wójt Gminy Giżycko. Zadania wynikające z powyższej ustawy realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku.

Realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w okresie objętym kontrolą zajmowała się jedna osoba, zatrudniona od 1 stycznia 2005 roku na stanowisku starszego inspektora do spraw funduszu alimentacyjnego. Pracownik został zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1 etatu finansowanego z 3% wykonanych wydatków na wypłatę funduszu alimentacyjnego. Jednak kwota ta nie pokrywa w całości wynagrodzenia obsługującego fundusz alimentacyjny, w związku z tym pozostała część wynagrodzenia pokryta jest ze środków własnych.

(akta kontroli str. 44)

Kierownik GOPS na dzień kontroli posiadał pisemne upoważnienie Wójta Gminy Giżycko udzielone na podstawie art. 8a, 8b, 8c oraz art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, realizacji obowiązków związanych z przekazywaniem informacji gospodarczych do biura informacji gospodarczych, prowadzenia postępowania a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

(akta kontroli str. 56 – 61)

Pracownik realizujący zadania na dzień kontroli posiadał upoważnienie Wójta Gminy Giżycko udzielone na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych. Stwierdzono, iż zakres upoważnienia jest niewystarczający i w związku z tym w trakcie trwania kontroli Wójt Gminy Giżycko udzielił pisemnego upoważnienia pracownikowi realizującemu zadania określone w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na podstawie art. 12 ust. 2 oraz 8b, 8c w związku z art. 8a wyżej wymienionej ustawy do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przekazywania do biura informacji gospodarczych, podejmowania działań wobec dłużników i prowadzenia postępowań.

(akta kontroli str. 57 i 63)

W trakcie kontroli stwierdzono, iż kierownik realizował zadania zgodnie z upoważnieniem organu właściwego. Pracownik realizował zadania objęte kontrolą zgodnie z regulaminem organizacyjnym Ośrodka oraz przyjętym zakresem czynności.

(akta kontroli str. 30-40, 45-46)

W trakcie kontroli ustalono, iż celem zapewnienia odpowiedniego poziomu realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, pracownikowi zajmującemu się obsługą tych zadań zabezpiecza się środki na tematyczne szkolenia. Pracownik wykonujący zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w okresie objętym kontrolą, uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującej certyfikaty.

(akta kontroli str. 65-69)

Pracownik ma również stały dostęp do aktów prawnych poprzez system elektronicznej informacji prawnej LEX, internetowe serwisy prawne i informacyjne. Poza źródłami elektronicznymi pracownik ma możliwość zasięgania opinii prawnych u radcy prawnego zatrudnionego w Urzędzie Gminy w Giżycku.

(akta kontroli str. 110)

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku wykonywał swoją działalność na podstawie statutu nadanego w drodze uchwały nr XXIV/300/2013 Rady Gminy Giżycko z dnia 11 marca 2013 roku zmienionego uchwałą nr IX/60/2015 Rady Gminy Giżycko z dnia 28 maja 2015 roku. Statut kontrolowanej jednostki na dzień kontroli był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 22-26)

Strukturę organizacyjną Ośrodka, zakres działania i zasady jego funkcjonowania określał regulamin organizacyjny przyjęty Zarządzeniem kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku z dnia 10 kwietnia 2013 roku, który został zmieniony Zarządzeniem nr 2/2014 z dnia 2 stycznia 2014 roku oraz Zarządzeniem nr 9/2015 kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku z dnia 1 lipca 2015 roku.

W wyniku dokonanej analizy w trakcie kontroli stwierdzono, iż regulamin organizacyjny, na dzień kontroli, był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 27-43)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku przy realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów korzysta z oprogramowania, którego autorem jest firma Sygnity. Kontrolującej przedstawiono dokument potwierdzający posiadanie w okresie objętym kontrolą umowy.

(akta kontroli str. 47-48)

W trakcie kontroli ustalono, iż pracownik realizujący zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów miał dobre warunki pracy. Stanowisko wyposażono w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw była prawidłowo przechowywana w szafach zamykanych na klucz. Wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe przyjmowane były od dłużników alimentacyjnych w sposób zapewniający ochronę ich danych osobowych.

(akta kontroli str. 108-112)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela jest zobowiązany przekazywać do biura informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Kontrolującej okazano dokument potwierdzający posiadanie umowy o współpracy z InfoMonitorem Biurem Informacji Gospodarczej Spółka Akcyjna z siedzibą

w Warszawie. W trakcie kontroli stwierdzono, iż jednostka kontrolowana aktualizowała dane dotyczące zadłużenia dłużników alimentacyjnych w stosunku do gminy Giżycko z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od wejścia w życie zmiany przepisów ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczej i wymianie danych gospodarczych (zmianę wprowadził art. 11 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks Karny i niektórych ustaw – Dz.U. z 2015 r., poz. 396) – zgodnie z art. 12 a organ właściwy wierzyciela ma obowiązek zgłoszenia wyżej wymienionych informacji do wszystkich BIG.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku realizując działania wobec dłużników alimentacyjnych wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przekazywał do InfoMonitora Biura Informacji Gospodarczej Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, dotyczące powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, zgodnie z umową zawartą w dniu 19 stycznia 2009 r. Natomiast po zmianie przepisów przekazuje powyższe informacje do biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie właściwego ministra do spraw gospodarki tj.: Krajowego Rejestru Długów, BIG InfoMonitor, Rejestru Dłużników ERIF, Krajowego Biura Informacji Gospodarczej. W powyższym zakresie kierownik jednostki kontrolowanej złożył pisemną informację, którą włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 49-55)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

W wyniku analizy przedkontrolnej dokonanej na podstawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów finansowanych ze środków budżetu państwa za IV kwartał 2014 roku oraz za I, II i III kwartał 2015 roku określono, że kontroli poddanych będzie 18 losowo wybranych postępowań administracyjnych - ze wszystkich postępowań prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku, w okresie objętym kontrolą, w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego i postępowań administracyjnych dotyczących uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz 20 losowo wybranych akt dłużników alimentacyjnych, w zakresie podejmowanych wobec nich działań.

(akta kontroli str. 12-13, 70-104)

Postępowania administracyjne

W trakcie działań kontrolnych ustalono, że w okresie świadczeniowym 2014/2015 w GOPS w Giżycku prowadzono 103 postępowania administracyjne związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym:

- 78 postępowań administracyjnych związanych z rozpatrywaniem wniosków o przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2014/2015;

- 22 postępowania administracyjne w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego;
 - 3 postępowania administracyjne w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- (akta kontroli str. 105-106)

Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ponadto Wójt Gminy Giżycko – w okresie świadczeniowym 2014/2015 (według stanu na dzień 30 września 2014 r.) – zobowiązany był do podejmowania działań wobec 64 dłużników alimentacyjnych, w tym:

- 34 dłużników mieszkających na terenie gminy Giżycko – wierzyciel również mieszkał na terenie tej gminy;
 - 30 dłużników mieszkających na terenie gminy Giżycko – wierzyciel mieszkał na terenie innej gminy.
- Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku prowadził również rejestr dłużników, dla których Wójt Gminy Giżycko był organem właściwym wierzyciela, w sytuacji, gdy dłużnik zamieszkiwał na terenie innej gminy – 68 dłużników.

(akta kontroli str. 106-107)

Zgodnie ze wstępnymi założeniami ustalono, że kontroli poddanych będzie 18 postępowań administracyjnych z losowo wybranych spraw z zakresu objętego kontrolą.

W toku kontroli analizie poddano akta 18 postępowań administracyjnych, co stanowiło 17,47% ogółem prowadzonych w kontrolowanym okresie postępowań, w tym:

- 12 postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego 1 postępowanie zakończone zostało wydaniem decyzji odmownej;
- 6 postępowań administracyjnych w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Postępowania administracyjne kontrolowano pod kątem prawidłowości i terminowości ich prowadzenia.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Giżycku skontrolowano akta 20 losowo wybranych dłużników alimentacyjnych, co stanowiło 15,15% akt dłużników według stanu na dzień 30 września 2014 roku, w tym:

- 10 akt dłużników alimentacyjnych, dla których Wójt Gminy Giżycko był organem właściwym w zakresie podejmowanych działań;
- 10 akt dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym w zakresie podejmowanych wobec nich działań był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości podejmowanych wobec nich działań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(akta kontroli str. 154-206, 207-209)

W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku nie wpłynęła żadna skarga dotycząca spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, co wynikało z przedstawionego kontrolującej rejestru skarg prowadzonego przez jednostkę kontrolowaną oraz pisemnej informacji kierownika jednostki kontrolowanej.

W zakresie objętym postępowaniem kontrolnym nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMINSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki